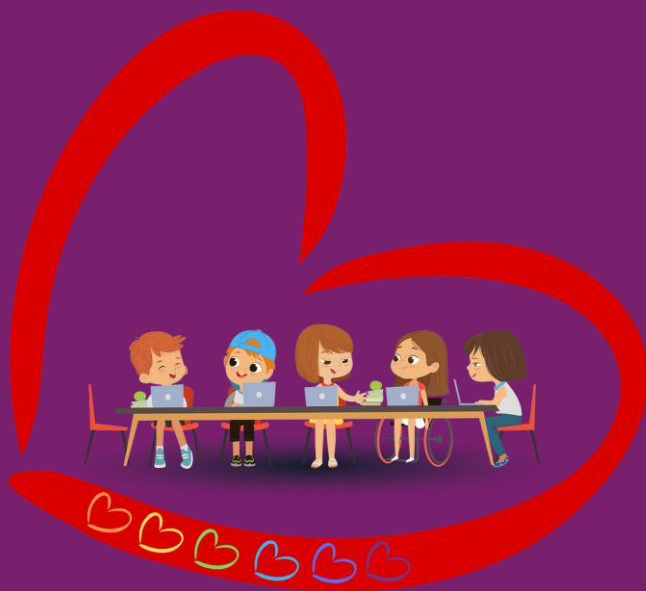

INKLUDERENDE UNDERVISNING

Utviklingsplan for språk-, lese-, skrive-
og matematikkopplæring ved
Langangen og Tveten skoler

FORORD

Langangen og Tveten skoler har utarbeidet en visjon for skolen vår:

Sammen om TRIVSEL, LÆRING OG MESTRING for alle.

Som et ledd i dette arbeidet ble det bestemt høsten 2023 at vi skal sikte oss inn mot å bli sertifisert som dysleksivennlig skole. Høsten 2024 ble det nedsatt en ressursgruppe som skulle lede dette arbeidet, og denne planen er et resultat av arbeidet som ble gjort skoleåret 2024-2025.

I skoleåret 2025-2026 skal vi implementere tiltakene knyttet til struktur og lese- og skriveopplæring, samt å sende søknad til Dysleksi Norge. Derneft vil vi øke fokuset på god og inkluderende matematikkundervisning.

Innhold

FORORD	1
INKLUDERENDE KLASSELEDELSE	4
STRUKTUR I UNDERVISNINGEN	4
VARIERTE ARBEIDSMÅTER	5
Liv og røre og fysisk aktivitet	5
Mattekasser	5
Skolebibliotek og litteratur	5
VURDERING FOR LÆRING	6
ELEVMEDEVIRKNING OG INVOLVERING	6
Vi-skole	6
Elevsamtaler	7
Elevråd	7
FORELDRESAMARBEID	8
Klassekontakter, FAU og foreldremøter	8
Elevstyrt utviklingssamtale	8
Utviklingssamtaler	9
LESE- OG SKRIVEOPPLÆRING	9
Hva er lesing og skriving?	9
1.-2. trinn: Den første lese- og skriveopplæringa	10
Når lesing og skriving er vanskelig – tiltak på systemnivå	11
3.-7. trinn: Den andre lese- og skriveopplæringa	11
Når kompleks lesing og skriving er vanskelig – tiltak på systemnivå	12
Leseplan for Tveten og Langangen skoler	13
MATEMATIKKOPPLÆRING	16
Når regning er vanskelig – tiltak på systemnivå	17
SPRÅKOPPLÆRING	18
Når språk er vanskelig	19
DIGITAL OPPLÆRING (IKT PLAN)	20
KARTLEGGINGSPLAN - del 1	23
Kartleggingsplan – del 2	26
FØRTILMELDINGPROSEDYRER	27
NIVÅ 1: Du er bekymret for en elev faglig eller sosialt.	28
NIVÅ 2: Tiltak er forsøkt, men du er fortsatt bekymret.	29

NIVÅ 3: Tiltak har ikke ønsket effekt, og bekymringen er stor og vedvarende (tilmeldingsprosedyrer).	30
RUTINER VEDRØRENDE INDIVIDUELT TILRETTELAGT OPPLÆRING	30
§11-6 Individuelt tilrettelagt opplæring	30
Rutiner for elever med sakkyndig vurdering	30
Rutiner – individuell opplæringsplan (IOP).....	31
Rutiner - årsrapport	32
PROSEDYRER OM ELEVEN HAR SPESIFIKKE VANSKER	33
Informasjon og veiledning til elever.....	33
Kompenserende verktøy	33
Lingdys+	33
Digitale lærebøker.....	34
Lydbøker (Tibi)	34
RUTINER VED SÆRSKILT SPRÅKOPPLÆRING	34
SAMARBEIDSINSTANSER	35

INKLUDERENDE KLASSELEDELSE

God klasseledelse er viktig for et godt læringsmiljø. Ved våre skoler har vi som mål at elevene skal oppleve god arbeidsro, god struktur på økter og dager og forutsigbarhet ved det som skal skje.

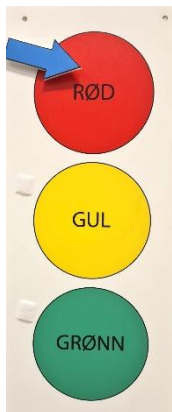
Samtidig skal elevene ha lærere og medelever som bryr seg og som støtter dem. Vi skal legge til rette for at elevene våre er motiverte, at de opplever mestring og at de får faglige utfordringer. Hvordan vi jobber med det psykososiale miljøet i skolen er omtalt i *Plan for et trygt og godt skolemiljø*.

STRUKTUR I UNDERVISNINGEN

Ved Langangen og Tveten skoler starter hver skoledag med en gjennomgang av dagen. Forenklet og visuell oversikt over fag (dagsplan) og innhold henges opp foran i undervisningslokalet ved skoledagens start og gjennomgås muntlig med elevene. Symboler og tekst til fysisk dagsplan er lik i alle klasserom.

Elevene har digital dagsplan i OneNote der undervisningsens mål, innhold for læringsøkten og digitale læringsressurser ligger tilgjengelig. Mal og oppbygning av digital dagsplan er lik i alle klassenotatblokker. Symbolbruken er hentet fra Office, og skrifttypen skal fortrinnsvis være Verdana størrelse 14.

Undervisningsøktene starter med en gjennomgang av målet for økten eller perioden. Deretter beskrives innholdet i økta. Avslutningsvis skal lærer oppsummere økta og/eller aktivisere elevene i egenvurderingsarbeid i tilknytning til målet.

Langangen og Tveten skoler har fargekoder i alle klasserom for å skape forutsigbarhet og visuell støtte til hvilke forventninger vi har til elevene. Fargekodene gjennomgås og tas i bruk ved starten av hvert skoleår slik at alle elever er kjent med systemet, og brukes ellers etter behov.

Rød tid: Brukes ved oppstart av dagen og øktene, samt til gjennomgang av læringsstoff. Vi tilstreber å maksimalt benytte 10 minutter.

Gul tid: Brukes i arbeidsøker og muntlig elevaktiv undervisning.

Grønn tid: Brukes ved samarbeidsoppgaver og ved avbrekksaktiviteter i klasserommet.

RØD	Lærerens tid. Kun lærer snakker.
GUL	Individuelt arbeid. Be om ordet, rekke opp hånda.
GRØNN	Samarbeide med lav stemme.

VARIERTE ARBEIDSMÅTER

Liv og røre og fysisk aktivitet

Langangen og Tveten skoler er «Liv og røre»-skoler for å bidra til bedre læring, trivsel og helse for barn og unge i skolen og SFO gjennom fysisk aktivitet i undervisningen. Materiell ligger tilgjengelig på skolenes «Liv og røre»-rom, og digitale ressurser ligger tilgjengelig i Teamskanalen *Liv og røre*, på askbasen.no og faltastisk.no. Alle klasser skal oppleve å ha minimum to faglige «liv og røre»-aktiviteter i uka.

Skolene våre har timeplaner organisert med lange økter (80-90 minutter). Våre elever skal ha minimum ett fysisk avbrekk per økt.

Mattekasser

Alle klasser ved skolene har en tilknyttet kasse i klasserommet med konkretiseringsmateriell til bruk i matematikkfaget og i regning som grunnleggende ferdighet. Elevene skal gjøres kjent med materialet i klassen og få anledning til å benytte det i arbeidsøker der det er relevant.

Mattekassenes innhold samsvarer med forslag til konkrete i Porsgrunn kommunes «regnetrapp».

Skolebibliotek og litteratur

Ved Tveten og Langangen skoler får elevene opplæring i hvordan de kan finne bøker som passer dem på nivå. Vi har tilgjengelig litteratur for alle i vårt skolebibliotek, og benytter Porsgrunn bibliotek/det flerspråklige bibliotek dersom vårt utvalg ikke passer for den enkelte.

Elevene har også mulighet for å bruke Pickatale, innleste bøker på salaby.no og BookBites. I tillegg har enkeltelever med spesifikke vansker mulighet for å bruke Tibi i leseøker.

VURDERING FOR LÆRING

Vurderingsarbeid i skolen er omtalt i forskrift til opplæringsloven, kapittel 9. Her fremkommer det at «formålet med vurdering i fag er å fremme læring og lærelyst og gi informasjon om kompetanse underveis og ved avslutning av opplæringa i fag» og at «underveisvurderinga skal være en integrert del av opplæringa [...] og gjøre opplæringa bedre tilpasset den enkelte»¹.

Gjennom skolens struktur for opplæringa bidrar vi til at elevene forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem. Elevene skal få tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet, og råd om hvordan de kan forbedre seg. Videre jobber lærerne med å involvere elevene i egenvurdering for læring på en rekke ulike måter – tilpasset den enkelte, gruppen, elevenes alder og arbeidet som vurderes.

Alle skoler i Porsgrunn kommune deler undervisningsåret inn i fire perioder. I forbindelse med hver periode har våre skoler avsatt 3 timer til vurdering av elevenes læringsutbytte. Vurderingen danner grunnlag for justering av egen undervisningspraksis og eventuelt videre oppfølging knyttet til enkeltelever som har sporet av den ønskede utviklingen (se kartleggingsplan og førtilmeldingsprosedyrer).

I forbindelse med skolens utarbeidelse av periodeplaner skal det komme tydelig frem hvilke former for vurdering som skal øves på og inkluderes i undervisningen.

Gjennom elevundersøkelsen får skolen tilbakemeldinger om hvordan elevene opplever vurderingsarbeidet. Ved negativ trend øker vi fokus på vurderingsarbeid i personalets møter.

ELEVMEDEVIRKNING OG INVOLVERING

Vi-skole

Vi jobber aktivt for å være en «VI-skole». Vi vil bygge fellesskapet gjennom gode erfaringer og opplevelser sammen med alle på skolen, på trinnet og med klassekameratene. I skolens årshjul blir det beskrevet hvilke felles

¹ [Vurdering for læring | udir.no](https://udir.no)

aktiviteter/samlinger og forebyggende tiltak som gjennomføres i skoleåret.

Alle på skolen blir mer kjent med hverandre og får styrket samholdet igjennom de trivselstiltakene og fellesaktivitetene som vi har, for eksempel felles aktivitetsdager, «syng sammen» (fellessamling), arrangementer knyttet til Barnas Fredspris, morsmålsuke i uke 9, skolejoggen, Den kulturelle skolesekken og arrangement knyttet til 17.mai. Arbeid og føringer knyttet til VI-skolen er omtalt i Tveten og Langangen skoles «Plan for et trygt og godt skolemiljø».

Elevsamtaler

Det skal gjennomføres minst to elevsamtaler pr. skoleår, i forkant av utviklingssamtalen med foresatte. Elevsamtalen skal ha et positivt og forebyggende utgangspunkt, og det beste er å gjennomføre elevsamtaler systematisk gjennom hele skoleåret. Det skal legges vekt både på sosiale og faglige forhold. Elevenes psykososiale miljø skal alltid tas opp på elevsamtalene. Se vedlegg (digitalt på Teams) for skjema.

Elevråd

Vi jobber for å ha et aktivt elevråd ved skolen vår. Elevstemmen skal høres. Elevrådet skal jobbe for å skape et sosialt fellesskap, utvikle gode arbeids- og læringsmiljøer og sikre at elevenes rettigheter ivaretas.

Gjennom arbeidet i elevrådet utvikler elevene sin evne til å uttrykke selvstendige meninger og sin evne og vilje til å samarbeide. Dette fremmer utviklingen av positive, inkluderende læringsmiljø preget av trygghet og sosial tilhørighet.

Elevrådet skal kontinuerlig arbeide med trivsel og mot mobbing, og de som er valgt inn i elevrådet får et ekstra ansvar ved å gå foran som gode eksempler.

Elevrådet organiseres slik:

- Representantene deltar fra 1. – 7. trinn
- De velges ved begynnelsen av hvert skoleår, to representanter fra hvert trinn. I Langangen en representant fra hvert trinn.
- Jevnlig elevrådsmøter (1 gang pr. måned)
- Elevene blir kurset i elevrådsarbeid
- Elevene fremmer saker de ønsker å ta opp i elevrådet

- Representantene informerer i klassene sine i forkant og etterkant
- Gjennomgang av skolereglene – trivselsreglene i elevrådet og i klassene

FORELDRESAMARBEID

En forutsetning for et positivt elevmiljø er at hjemmet og skolen har et godt samarbeid. Det skal være faste foreldremøter (minimum 2) og utviklingssamtaler (minimum 2) på alle trinn hvert år. Vi arbeider for en god og åpen kommunikasjon, der vi på skolen ønsker å være lett tilgjengelige for de foresatte.

Klassekontakter, FAU og foreldremøter

Vi har denne faste organiseringen for samarbeid:

- På Tveten velges det minst to klassekontakter på hvert trinn utfra størrelsen på trinnet. De sitter for to år av gangen, og minst en av dem er med i FAU. Velges på 1.tr., 3.tr., 5.tr. og 7.tr.
- På Langangen velges en klassekontakt på base 1.-3. trinn og tre klassekontakter på base 4.-7. trinn. Alle fire er med i FAU.
- Klassekontakter skal planlegge foreldremøtene sammen med kontaktlærerne
- Klassekontaktene skal sammen med foreldrene på trinnet delta aktivt for å fremme et positivt elevmiljø, f.eks. ved å arrangere ulike aktiviteter utenom skoletid
- Skolen har egne planer for utviklingssamtaler med foresatte
- Rektor legger frem elevundersøkelsen for skolen på FAU-møte

Elevstyrt utviklingssamtale

En av utviklingssamtalene pr. år skal være elevstyrt for elevene fra 2. til 7.trinn. Da er det elevene selv som legger frem hvordan de har det på skolen og hvordan de opplever at det går i de ulike fagene. Forslag til gjennomføring ligger som vedlegg (digitalt på Teams).

Utviklingssamtaler

Det skal gjennomføres minst to utviklingssamtaler pr. skoleår. Eleven og foresatte skal være invitert til samtalen. Temaer for samtalene skal være hvordan eleven gjør det i de ulike fagene, hvordan eleven arbeider på skolen og hjemme, elevens sosiale utvikling, samt veien videre. Målet med samtalen skal være hvordan eleven, skolen og foresatte sammen kan legge til rette for elevens faglige og sosiale utvikling. Kontaktlærer skal planlegge møtet godt og gjerne avklare forventningene til samtalen i forkant av møtet.

- Skjema for samtalen som nyttes ligger vedlagt (digitalt på Teams). Første side med elevens mål og underskrifter sendes hjem i etterkant av samtalen.

1.trinn gjennomfører «bli kjent» samtale i løpet av den første måneden, og da vil de gå igjennom bli kjent skjema som er levert inn på innskolingsdagene. Etter «bli kjent»-samtalen leveres skjemaet til skolekonsulenten for arkivering. Lærerne som har 1.trinn blir innkalt til et KO-team i løpet av høsten.

Deretter blir det en utviklingssamtale i løpet av februar, dvs. at de har utviklingssamtale på annet tidspunkt enn de andre elevene. Når det er møtefri uker for lærerne så disponerer 1. trinns lærerne den tiden som de vil, da de allerede har hatt samtalene.

Det skal alltid sendes en påminnelse om utviklingssamtalen til foresatte på Visma dagen før samtalen skal skje.

LESE- OG SKRIVEOPPLÆRING

Hva er lesing og skriving²?

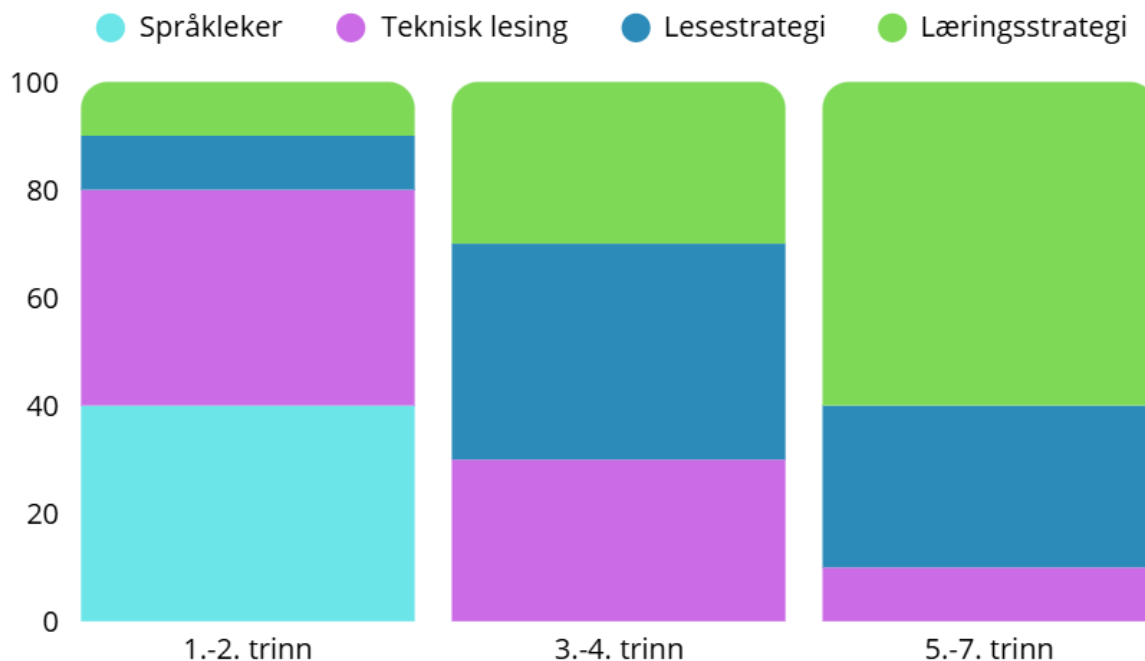
Lesing er definert som avkoding • forståelse. Avkodingen er den tekniske delen av lesingen der fonemet (bokstavlyden) knyttes til grafemet (bokstavtegnet). Forståelsen er den språkmessige siden av lesing som forutsetter at vi forstår ord og begreper i det vi leser.

Skriving er definert som innkoding • formidling. Innkodingen er den tekniske delen av skrivingen der grafemet (bokstavtegnet) knyttes til

² [Hva er lesing og skriving | statped.no](https://statped.no)

fonemet (bokstavlyden). Formidlingen handler om hvorvidt det skrevne ordet forteller leseren noe.

Tveten og Langangen skoler følger Porsgrunnskolens progresjonstrapper for de grunnleggende ferdighetene – herunder lesetrappa og skrivetrappa.

1.-2. trinn: Den første lese- og skriveopplæringa

I den første lese- og skriveopplæringa fokuserer vi på å styrke elevenes språklige bevissthet. Bruk av språkleker for å styrke barns språklige bevissthet har vist seg å være en svært effektiv metode for å lette den første lese- og skriveopplæringen og for å forebygge lese- og skrivevansker³. Ved Tveten og Langangen skoler følger vi Jørgen Frost og Annette Lønnegaards forslag til inndeling av året i boka *Språkleker* (1996). Dersom eleven ikke viser progresjon i sin språklige bevissthet og dette er til hinder for leseutviklingen, starter kontaktlærer utprøving av tiltak og eventuelt førtilmeldingsprosedyrer i henhold til kartleggingsplanen.

Nasjonalt lesesenter anbefaler at førstekllassinger lærer to bokstaver i uka – såkalt rask bokstavprogresjon⁴. Ved å følge anbefalingen ønsker vi å sørge for at flest mulig elever får tilgang til hele alfabetet raskest mulig. Bokstavrekkefølgen velges av faglærer i norsk, men samsvarer ofte med læreverket som er i bruk.

³ Frost 2002, sitert i [Språklek som basis for den første lese- og skriveopplæringen \(utdanningsnytt.no\)](http://utdanningsnytt.no)

⁴ [Raskere bokstavlæring er god opplæring, også for elever som strever | Universitetet i Stavanger \(uis.no\)](http://uis.no)

Vi øver på bokstavforming når bokstavene introduseres, men legger ellers ikke vekt på elevenes penskrift i begynneropplæringen. For å styrke koblingen mellom bokstav og bokstavlyd brukes Lingdys skole som verktøy i skriving.

Når lesing og skriving er vanskelig – tiltak på systemnivå

Gjennom jevnlige kartlegginger og vurderinger av elevenes læringsutbytte skal elevenes utvikling følges tett. Elever som strever med å følge ønsket progresjon i den første leseopplæringa skal følges opp med forsterket opplæring og nivåtilpassede lekser. Elever som ikke har ønsket utvikling skal få tilbud om lesekurs i løpet av førstetrinn, og deretter etter behov. Skolene jobber med å utvikle en ressursbank for lærerne der det ligger forslag til målrettede tiltak og materiell knyttet til ulike deler ved leseopplæringen.

Mellom 1. og 3. trinn skal lesingen bli et redskap. Vær oppmerksom på at mange elever kompensere for vanskene sine. De kan knekke lesekode, men likevel streve med prosesseringsvansker (Dysleksi Norge, 2017⁵).

Under følger indikatorer på dysleksi hos barn på 1.-3.trinn:

- Vansker med å automatisere bokstav-/lyd-assosiasjonene.
- Svak fonemisk bevissthet
- Vansker med fonologisk lesing (lydering).
- At barnet ikke kjenner igjen de hørfrekvente ordene (ikke, jeg, ei, er, nei, ja, osv.)
- Lydrett staving
- At barnet blander små og store bokstaver i skrift
- At barnet skriver sakte (også ved avskrift).

3.-7. trinn: Den andre lese- og skriveopplæringa

Når elever skal utvikle seg som lesere, er det ulike aspekter de må arbeide med. Det er grunnleggende at de leser mye, og etter hvert også at de leser varierte tekster for ulike formål. De må være aktive og arbeide med forståelsen av det leste, og med hva de kan gjøre hvis de ikke forstår (Kulbrandstad 2003).

Ved våre skoler ser vi behov for å styrke overgangen mellom den første og den andre lese- og skriveopplæringa. Derfor bevarer vi fokuset på leseteknisk trening helt opp til 7.trinn, men da med vekt på ortografiske mønstre og arbeid med vanskelige eller ukjente ord.

⁵ [faglige-retningslinjer.pdf](#)

Ukens tekst refererer til et leseutviklende opplegg utarbeidet av sentrumsskolene i Porsgrunn. Opplegget påser at elevene får variasjon i tekstgrunnlaget de arbeider med, og er systematisk med tanke på de ulike lesefasene. Vi skal bidra til å øke elevenes forståelse før og under lesingen, ikke bare bearbeide teksten og vise forståelsen i etterkant. Lærere ved Tveten og Langangen skoler benytter «Saltos lure leseknep» i møte med tekst, og oversikt over leseknepene henger i alle klasserom.

Når kompleks lesing og skriving er vanskelig – tiltak på systemnivå

Funksjonell lese- og skriveferdighet er en forutsetning når læringstrykket øker på mellomtrinnet (Dysleksi Norge, 2017). Elever som etter kartlegging viser lesetekniske ferdigheter under ønsket nivå skal få tilbud om leseteknisk kurs. Dersom kartlegging viser manglende forståelse i møte med tekst, skal eleven få tilbud om kurs knyttet til leseforståelse. Skolene har en ressursbank for lærerne der det ligger forslag til målrettede tiltak og materiell knyttet til ulike deler ved leseopplæringen.

Hvis tiltakene ikke viser ønsket progresjon, skal eleven følges opp i henhold til skolenes førtilmeldingsprosedyrer.

Under følger indikatorer på dysleksi hos barn på 4.-10.trinn:

- Leser sakte
- Har problemer med å avkode nye og ukjente ord
- Har utviklet få ordbilder
- Gjør mange lesefeil
- Staver lydrett
- Har vansker i engelsk (automatisering av gloser, lesing og staving).

Leseplan for Tveten og Langangen skoler

1.trinn		
	Innhold	Hva / Hvorfor?
HØST	Rask bokstavprogresjon GraphoGame	Gi elevene tilgang til alfabetet. Gjenkjenne symbol, kunne bokstavlyden og bokstavnnavnet.
HØST	Språkleker (lytteliker, rimeleker, setninger og ord, stavelser)	Øke den språklige bevisstheten med fokus på den fonologiske bevisstheten.
HØST	Høytlesning og lytting til lydbok	Sørge for bred erfaring med tekst gjennom lytting og samtale. Bruke Saltos lure lesetips.
HØST	Kartlegging: Carlsten InfoVest - Begrepsforståelse	Få et overblikk over elevens bokstavferdigheter og begrepsforståelse.
VÅR	«På Sporet»	Forskningsbasert treningsopplegg for elever som står i fare for å utvikle lese- og skrivevansker.
VÅR	Språkleker (framlyder, fonemer)	Øke den språklige bevisstheten med fokus på den fonologiske bevisstheten.
VÅR	Kartlegging: Carlsten UDIR: leseferdighet	Få et overblikk over elevens progresjon og bokstavferdigheter.

2.trinn		
	Innhold	Hva / Hvorfor?
HØST	Språkleker (rimeleker, setninger og ord, stavelser, framlyder, fonemer)	Øke den språklige bevisstheten med fokus på den fonologiske bevisstheten.
HØST	AskiRaski	Videreutvikle avkodingsferdighetene.
HØST	Kartlegging: Carlsten	Få et overblikk over elevenes leseferdigheter.
VÅR	AskiRaski	Videreutvikle avkodingsferdighetene.
VÅR	Bearbeiding av tekst	Øve på å svare på spørsmål til innholdet i teksten. Bruke Saltos lure lesetips.
VÅR	Letelesing	Øve på lesestrategi.
VÅR	Kartlegging: Carlsten	Få et overblikk over elevenes progresjon og leseferdigheter.

3.trinn		
	Innhold	Hva / Hvorfor?
HØST	Repetert lesing	Repetert lesing med språklige bearbeidingsaktiviteter styrker utviklingen av ortografisk lesing (Refsahl 2012/Frost 2010)
HØST	Inndeles en tekst etter relevante overskrifter.	Øve på ferdigheter i å lese for å lære. Bruke Saltos lure lesetips.
HØST	Kartlegging: Carlsten, STAS gruppetest og UDIRs leseprøve.	Få et overblikk over elevenes leseferdigheter.
VÅR	Øve på å finne nøkkelord.	Øve på ferdigheter i å lese for å lære. Bruke Saltos lure lesetips.
VÅR	Repetert lesing	Repetert lesing med språklige bearbeidingsaktiviteter styrker utviklingen av ortografisk lesing (Refsahl 2012/Frost 2010)
VÅR	Kartlegging: Carlsten	Få et overblikk over elevenes progresjon og leseferdigheter.

4.trinn		
	Innhold	Hva / Hvorfor?
HØST	«Lese bedre» - Leksjon 20-44	Videreutvikle lese- og skriveferdighetene.
HØST	Bruke VØL-skjema i møte med tekster i ulike fag og sjangre.	Bidra til å bygge elevenes forståelse før, under og etter lesingen. Bruke Saltos lure lesetips.
HØST	Kartlegging: Carlsten	Få et overblikk over elevenes leseferdigheter.
VÅR	FoSS-strategien	Lære elevene om ulike spørsmålstyper de vil møte ved bearbeiding av tekst. Bruke Saltos lure lesetips.
VÅR	Repetert lesing	Repetert lesing med språklige bearbeidingsaktiviteter styrker utviklingen av ortografisk lesing (Refsahl 2012/Frost 2010)
VÅR	Kartlegging: Carlsten	Få et overblikk over elevenes progresjon og leseferdigheter.

5.trinn		
	Innhold	Hva / Hvorfor?
HØST	«Lese bedre» - Leksjon 45-63	Videreutvikle lese- og skriveferdighetene.
HØST	Variere lese måte.	Møte ulike tekster og øve på å skumlese, letelese, nærlese og fornøyleslese. Bruke Saltos lure lesetips.
HØST	Nasjonale prøver i lesing	Få et overblikk over elevenes leseferdigheter.
VÅR	VENN-diagram.	Lære elevene å sortere informasjon fra ulike tekster i VENN-diagram.
VÅR	Lese og navigere hensiktsmessig på internett.	Elevene skal øve på å bruke lese- og læringsstrategiene de har lært i møte med tekst på Internett.
VÅR	Kartlegging: Carlsten	Få et overblikk over elevenes progresjon og leseferdigheter.

6.trinn		
	Innhold	Hva / Hvorfor?
HØST	Ukens tekst	Møte tekster i ulike sjangre og fag og benytte ulike lese- og læringsstrategier.
HØST	Bruke VØL-skjema i møte med tekster i ulike fag og sjangre.	Bidra til å bygge elevenes forståelse før, under og etter lesingen. Bruke Saltos lure lesetips.
HØST	Kartlegging: Carlsten og STAS gruppetest + orddiktat	Få et overblikk over elevenes leseforståelse, lesehastighet, ordavkoding og skriving.
VÅR	Ukens tekst	Møte tekster i ulike sjangre og fag og benytte ulike lese- og læringsstrategier.
VÅR	Fornøyleslese	Lese for å oppleve og utvikle lesehastighet og flyt.
VÅR	Kartlegging: Carlsten	Få et overblikk over elevenes progresjon og leseferdigheter.

7.trinn		
	Innhold	Hva / Hvorfor?
HØST	Ukens tekst	Møte tekster i ulike sjangre og fag og benytte ulike lese- og læringsstrategier.
HØST	Fornøyleslese	Lese for å oppleve og utvikle lesehastighet og flyt.
HØST	Kartlegging: Carlsten	Få et overblikk over elevenes leseferdigheter.
VÅR	Påstand - bevis	Lære elevene å sortere en fagtekst etter påstand – bevis.
VÅR	Ukens tekst	Møte tekster i ulike sjangre og fag og benytte ulike lese- og læringsstrategier.
VÅR	Kartlegging: Carlsten	Få et overblikk over elevenes progresjon og leseferdigheter.

MATEMATIKKOPPLÆRING

I fagets relevans og sentrale verdier står det at *matematikk skal bidra til at elevene utvikler et presist språk for resonnering, kritisk tenkning og kommunikasjon gjennom abstraksjon og generalisering*. Ved Tveten og Langangen skoler følger vi Porsgrunn kommunes regnetrapp. I tillegg tilstreber vi å følge åtte prinsipper for god undervisning i matematikk⁶;

1. Sett klare læringsmål.
2. Bruk oppgaver som fremmer resonnering og problemløsning.
3. Bruk og knytt sammen matematiske representasjoner.
4. Frem meningsfull matematisk drøfting og diskusjon.
5. Still gode spørsmål.
6. Utvikle fleksible strategier.
7. Legg til rette for utfordringer i opplæringen.
8. Kartlegg hvordan elevene tenker.

Hver matematikkøkt skal inneholde minst én felles læringsaktivitet der eksempelvis resonnering, diskusjon/samtale, problemløsning, representasjoner og ulike strategier blir modellert.

⁶ [faglige-retningslinjer-smv.pdf](#)

Skolens matematikkasser skal være tilgjengelige for elevene, og konkretiseringsmateriellet skal benyttes i de felles læringsaktivitetene der det er mulig.

Elevenes progresjon følges gjennom kartlegginger og vurdering av elevenes læringsutbytte i tilknytning til alle tverrfaglige perioder.

Kartlegginger i matematikk		
Uke	Høst	Vår
1.trinn	InfoVest-Begrepsforståelse	UDIR: tallforståelse og regneferdighet
2.trinn	Regnefakta	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester
3.trinn	Regnefakta UDIR: regning	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester
4.trinn	Regnefakta	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester
5.trinn	Nasjonale prøver i regning	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester
6.trinn	Regnefakta	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester
7.trinn	Regnefakta	
INTRO	Regnefakta	Regnefakta

Når regning er vanskelig – tiltak på systemnivå

Elever som viser tegn på matematikkvansker i begynneropplæringen skal få tilbud om forsterket opplæring i matematikk i løpet av førsteklasse, og videre oppfølging etter behov. Ved vedvarende utfordringer med matematikk på tross av målrettede tilpasninger og tiltak skal kontaktlærer følge skolens førtilmeldingsprosedyrer.

I kommende skoleår vil skolene opparbeide seg en bank med kursrekker og materiell slik at det er lettere å sette inn målrettede og systematiske tiltak innenfor den ordinære opplæringa gjennom hele barneskolen.

SPRÅKOPPLÆRING

Språkopplæring foregår både planlagt og tilfeldig, men ved Tveten og Langangen skoler er vi bevisste på noen grep som gagnar alle elever i sin ord- og begrepsinnlæring.

Statped har en liste over syv grep som fremmer språkopplæring⁷:

1. Gi visuell støtte.
 - Tveten og Langangen skoler har smartskjermer i nærmest alle rom, og de digitale tavlene har bildesøkfunksjon som brukes for å visualisere undervisningen. Skjermene brukes også for å vise undervisningsfilmer.
2. Aktiver forforståelsen.
 - Vi er bevisste på å aktivisere elevenes forforståelse i forbindelse med introduksjonen til økta. Samtidig brukes Saltos lure leseknep i tilknytning til tekst som jobbes med i fellesskap.
3. Repeter.
 - Når lærestoff skal tilegnes, er det viktig med mange repetisjoner (gjerne på ulike måter, med ulike sanser).
4. Struktur og forutsigbarhet.
 - Ved Tveten og Langangen skoler har vi visuelle dagsplaner både digitalt og analogt. Vi innleder øktene med en avklaring av læringsmålet og plan for timen.
5. Sikre forståelse.
 - Vi bruker god tid på å sikre elevenes forståelse gjennom samtale og oppfølgingsspørsmål.
6. Tilpasse språknivå.
 - Vi er bevisste på eget språknivå, og forsøker å gi enkle forklaringer.
7. Gi eksempler.
 - Vi bruker begreper vi har fokus på i ulike kontekster og på varierte måter.

For å holde et øye med elevenes språkutvikling, gjennomfører vi «InfoVest: Begrepsforståelse»-kartleggingstest på alle elever på første trinn og «Språk 6-16» på de elevene som utmerker seg med tanke på forsinket språkutvikling.

⁷ [7 enkle grep i klasserommet – til støtte for elever med språkforstyrrelser - Statped](#)

Når språk er vanskelig

Ved vedvarende utfordringer med språk på tross av målrettede tilpasninger og tiltak skal kontaktlærer følge skolens førtilmeldingsprosedyrer.

De syv grepene som er nevnt på forrige side er ekstra viktige for å støtte elever med språkutfordringer. Samtidig kan ulike kurs eller undervisningsmodeller vurderes, slik som «Begrepslæring» (ofte omtalt som «Bredtveds grønne hefte») eller Nyborgs modell for begrepslæring. Sistnevnte er gjort kjent for hele personalet slik at elementer kan trekkes inn i den ordinære undervisningen.

Elever som har fått sakkyndig vurdering som konkluderer med språkvansker har forslag til tiltak fra PPT, og disse samsvarer ofte med de grepene vi allerede gjør for alle elever. Samtidig må det vurderes å sette av mer tid og oppfølging fra lærer for å systematisere arbeidet rundt ord og begreper, samt intensiv opplæring i lese- og læringsstrategier.

DIGITAL OPPLÆRING (IKT PLAN)

I Porsgrunn kommune har samtlige elever egen iPad med tastatur til bruk i undervisningen på skolen og hjemme. Elevene har i inneværende skoleår (25-26) tilgang til Skolestudio, Salaby og Elevkanalen, noe som sørger for digitale læremidler i alle fag. Samtlige elever har Microsoft 365-programmer, samt Lingdys skole. Elever som har dokumentert behov for ytterligere lese- og skrivestøtte får også tilgang til, og opplæring i, Lingdys+ og TIBI. Søking om dette gjøres av ledelse når sakkyndig vurdering foreligger, og kontaktlærer har ansvar for at opplæring gis.

Ansatte og elever ved Tveten og Langangen skoler benytter digitale verktøy i Microsoft 365 for læring, samarbeid og organisering. Elevene får opplæring i bruk av disse verktøyene, inkludert kompensatoriske hjelpemidler. Skolene gir opplæring i, og benytter Lingdys skole.

Ved Tveten og Langangen skoler følger vi Porsgrunnskolens progresjonstrapp for digitale ferdigheter. Dette gjør vi for å gi våre elever gode forutsetninger for å lære og delta i skolehverdagen. Kommunens digitale progresjonstrapp er en generell beskrivelse av delferdigheter og mål. Under har vi konkretisert hvilke trinn som sørger for nødvendig opplæring i verktøyene våre skoler benytter mest.

1.trinn
Læring
OneNote: bruke tegneverktøy, skrive tekst, sette inn bilde og lyd, åpne lenker, lydfiler og video.
Lingdys: få opplest hele eller deler av dokumentet og vurdere kvaliteten, bruke predikasjon.
Samarbeid
OneNote: Sette inn lekser og lese/lytte tilbakemelding fra lærer.
Organisering
OneNote: lære forskjellen på innholdsbibliotek og personlig område.
Lingdys: opprette nytt dokument, gå ut av dokumentet.

2.trinn
Læring
OneNote: bruke tegneverktøy, skrive tekst, sette inn bilde og lyd, åpne lenker, lydfiler og video.
Lingdys: få opplest hele eller deler av dokumentet og vurdere kvaliteten, bruke predikasjon, scanne tekst fra kamera og bilde.
Samarbeid
OneNote: Sette inn lekser og lese/lytte tilbakemelding fra lærer.
Organisering
Generelt: Sette inn/dele filer mellom programmer, herunder OneDrive.

OneNote: hente innhold fra innholdsbiblioteket og legge dette på eget område.

Lingdys: opprette nytt dokument, gå ut av dokumentet.

3.trinn

Læring

OneNote: lære og ta i bruk engasjerende leser på en hensiktsmessig måte

Stavekontroll: opplæring i hensiktsmessig bruk i Microsoft 365.

Lingdys: Opplæring i Lingdys + for aktuelle elever.

Samarbeid

Organisering

Generelt: Eleven kan bruke iPadens opplesningsfunksjon for markert tekst og tale-til-tekst.

Eleven kan skape og forholde seg til egen struktur på Ipad, OneNote og OneDrive.

4.trinn

Læring

Generelt: Opplæring og modellering i kommunens KI: skriveforbedring, forklaring og som verktøy i arbeidet med læringsstrategier.

OneNote: lære og ta i bruk engasjerende leser på en hensiktsmessig måte

Stavekontroll: opplæring i hensiktsmessig bruk i Microsoft 365.

Lingdys: Opplæring i Lingdys + for aktuelle elever.

Samarbeid

Organisering

Generelt: Eleven kan bruke iPadens opplesningsfunksjon for markert tekst og tale-til-tekst.

Eleven kan skape og forholde seg til egen struktur på Ipad, OneNote og OneDrive.

5.trinn

Læring

Generelt: Opplæring og modellering i kommunens KI: skriveforbedring, forklaring og som verktøy i arbeidet med læringsstrategier.

Microsoft 365: Opplæring i snarveier slik som cmd/ctrl C, cmd/ctrl V, cmd/ctrl Z, cmd/ctrl A

Lingdys: Opplæring i Lingdys + for aktuelle elever.

Samarbeid

Organisering

6.trinn

Læring

Generelt: Opplæring og modellering i kommunens KI: skriveforbedring, forklaring og som verktøy i arbeidet med læringsstrategier.
Lingdys: Opplæring i Lingdys + for aktuelle elever.
Samarbeid
Organisering

7.trinn
Læring
Generelt: Opplæring og modellering i kommunens KI: skriveforbedring, forklaring og som verktøy i arbeidet med læringsstrategier.
Lingdys: Opplæring i Lingdys + for aktuelle elever.
Samarbeid
Organisering
Generelt: Sette inn/dele filer mellom programmer, herunder OneDrive.

Innføringsklassen
Læring
Generelt: Se aktuelle ferdigheter for elevens trinn.
OneNote: Opplæring i oversettelses-funksjon dersom elevens språk er tilgjengelig.
Samarbeid
Oversetting: Opplæring i bruk av oversettelsesprogram og apper.
Organisering

KARTLEGGINGSPLAN - del 1

For å overvåke elevenes læring har skolen en kartleggingsplan (ihht. Opplæringsloven §2-3, §11-1, §11-2 og Forskrift til grunnskoleopplæringa §9-1 og §9-11). Det er kontaktlærerne som har ansvaret for å gjennomføre, registrere resultatene i Conexus Engage/kartleggingsskjema og følge opp resultatene og eventuelle tiltak på individ- og klassenivå.

Kartleggingene vi tar på hele trinnet tjener to formål; det sier noe om hvordan elevgruppa har respondert på undervisningen som har vært gitt, og det synliggjør enkeltelever som ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringa og har behov for andre tiltak.

Elevene som ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringa skal følges ekstra opp, og prosessen er beskrevet i *Kartleggingsplan - del 2*.

Kartleggingsverktøy vi skal bruke

- **Carlsten (1.-7.trinn)**. Første delen av testen måler elevens *lesehastighet og leseforståelse*. Andre delen av testen er en diktat som kan gi informasjon om *rettskrivningsferdighet og språkkunnskap*.
- **STAS gruppetest og rettskrivingstest (3. + 6. trinn)**. Å lese er å forstå. Forenklet består leseforståelse av to komponenter: Lytteforståelse og avkoding. De som har dysleksi har primært store vansker med ordavkoding og staving. STAS måler hvor godt et barn avkoder og staver i forhold til jevnaldrende og eldre og yngre barn.
- **Regnefaktaprøven (2.-7.trinn+Innføringsklasse)**. Rask kartlegging av elevenes grunnleggende regneferdigheter – tallfakta.
- **Begrepsforståelse – InfoVest (1.trinn)**. Kartlegger hvilket grunnlag elevene har for begynneropplæringen.
- **Kartlegging i Matematikk – Skoletjenester (2.-7.trinn)**. Kartlegger elevenes mestring i henhold til kompetansemålene i matematikk.
- **Utdanningsdirektoratets kartlegginger i lesing og regning (3.trinn)**.
- **Nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk (5.trinn)**.
- **Utdanningsdirektoratets kartlegging i grunnleggende norsk (alle elever på alle trinn med annet morsmål enn norsk)**.

Under følger en oversikt over skolenes kartleggingsplan. Det er elevens kontaktlærer som har ansvar for å legge inn resultatene digitalt innen påfølgende uke, og som skal legge klassens resultater frem på team. Kartleggingsresultatene drøftes, og teamet kommer med innspill til hvordan disse kan følges opp og eventuelle tiltak som kan prøves for enkeltelever.

1.trinn		
Uke	Kartlegging	Innhold
36	InfoVest-Begrepsforståelse	Grunnlag for begynneropplæringen
39	Carlsten, høst	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
6	Carlsten, vår	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
22	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester	Matematikk – etter kompetansemålene
X (dynamisk)	UDIR: Kartlegging i grunnleggende norsk for språklige minoriteter	Samtale Kartlegging

2.trinn		
Uke	Kartlegging	Innhold
36	Regnefaktaprøven	Grunnleggende ferdigheter - tallfakta
39	Carlsten, høst	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
6	Carlsten, vår	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
22	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester	Matematikk – etter kompetansemålene
X (dynamisk)	UDIR: Kartlegging i grunnleggende norsk for språklige minoriteter	Samtale Kartlegging

3.trinn		
Uke	Kartlegging	Innhold
38	STAS gruppetest og orddiktat	Ordavkoding og skriving
42	UDIR: Lesing	Leseferdighet
43	UDIR: Regning	Tallforståelse og regneferdighet
6	Carlsten, vår	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
22	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester	Matematikk – etter kompetansemålene
X (dynamisk)	UDIR: Kartlegging i grunnleggende norsk for språklige minoriteter	Samtale Kartlegging

4.trinn		
Uke	Kartlegging	Innhold
36	Regnefaktaprøven	Grunnleggende ferdigheter - tallfakta
39	Carlsten, høst	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
6	Carlsten, vår	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
22	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester	Matematikk – etter kompetansemålene
X (dynamisk)	UDIR: Kartlegging i grunnleggende norsk for språklige minoriteter	Samtale Kartlegging

5.trinn		
Uke	Kartlegging	Innhold
36-39	Nasjonale prøver i lesing	Leseferdigheter
36-39	Nasjonale prøver i regning	Regneferdigheter
36-39	Nasjonale prøver i engelsk	Engelskferdigheter
6	Carlsten, vår	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
22	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester	Matematikk – etter kompetansemålene
X (dynamisk)	UDIR: Kartlegging i grunnleggende norsk for språklige minoriteter	Samtale Kartlegging

6.trinn		
Uke	Kartlegging	Innhold
36	Regnefaktaprøven	Grunnleggende ferdigheter - tallfakta
38	STAS gruppetest + orddiktat	Ordavkoding og skriving
39	Carlsten, høst	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
6	Carlsten, vår	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
22	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester	Matematikk – etter kompetansemålene
X (dynamisk)	UDIR: Kartlegging i grunnleggende norsk for språklige minoriteter	Samtale Kartlegging

7.trinn		
Uke	Kartlegging	Innhold
36	Regnefaktaprøven	Grunnleggende ferdigheter - tallfakta
39	Carlsten, høst	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
6	Carlsten, vår	Leseforståelse, lesehastighet, rettskriving
22	Kartlegging i matematikk – Skoletjenester	Matematikk – etter kompetansemålene
X (dynamisk)	UDIR: Kartlegging i grunnleggende norsk for språklige minoriteter	Samtale Kartlegging

Innføringsklassen		
Uke	Kartlegging	Innhold
36	Regnefaktaprøven	Grunnleggende ferdigheter - tallfakta
37	Bokstavprøve – Lesesenteret	Bokstavferdigheter
3	Regnefaktaprøven	Grunnleggende ferdigheter - tallfakta
4	Bokstavprøve – Lesesenteret	Bokstavferdigheter
X (dynamisk)	UDIR: Kartlegging i grunnleggende norsk for språklige minoriteter	Samtale Kartlegging

Kartleggingsplan – del 2

Del 2 i kartleggingsplanen skal brukes når du er bekymret for en elev etter å ha gjennomført kartleggingsplan del 1. Skolen må da lete etter grunnen til dette i henholdsvis skole og hjemsituasjonen. Det er viktig med grundig kartlegging både på det faglige og se om det er noen faktorer i læringsmiljøet som bør ligge til grunn for en tilfredsstillende faglig/sosial utvikling for barnet.

Kartleggingen må preges av en dynamisk fremgangsmåte.

Kartleggingsplan – del 2, skal skje i tett kommunikasjon med foresatte og det er viktig å dokumentere det man gjør. PPT kan bistå i dette arbeidet. På bakgrunn av testingen, kan det være behov for å gå videre i førtilmeldingsprosedyrene.

Kontaktlærer har ansvaret for å følge opp sine elever i denne fasen. Når kartleggingsplan – del 2 skal gjennomføres, skal alltid foresatte kjenne til dette og gi samtykke til videre testing.

Kartleggingsplan – del 2 Obligatoriske steg er merket med *.		
Bekymring	Innhold	Gjennomføring
Alle	*Møte med foresatte og innhenting av samtykke.	Kontaktlærer
Alle	*Synstest *Hørseltest	Helsesykepleier / helsevesen
Lese- og skrivevansker	*Språk 5/6 – Språk 6-12 *Individuell STAS Leseklar	Spesialpedagog eller kontaktlærer
Språkvansker	*Språk 5/6 – Språk 6-12 Begrepsforståelse – InfoVest Flerspråklige elever: FLORO	Spesialpedagog eller kontaktlærer FLORO i samarbeid med PPT/Tospråklig avdeling ved flerspråklig
Matematikkvansker	*Velg en av følgende: M2-M7 (foretrukket av PPT Porsgrunn) Tegne-regneprøven Alle Teller	Spesialpedagog eller kontaktlærer
Generelle vansker	*Gjennomfør de obligatoriske kartleggingene for alle tre vanskeområder.	Spesialpedagog eller kontaktlærer

Etter at del 2 er gjennomført, og kartlegging viser at eleven strever, må kontaktlærer forholde seg til arbeidsoppgavene beskrevet i nivå 2 og 3 i førtilmeldingsprosedyrene.

FØRTILMELDINGPROSEDYRER

Fire ganger pr. år har alle trinnene en gjennomgang av alle elevers faglige og sosiale utvikling – se skolens årshjul. Disse trinnmøtene er i forkant av hver ny periodeplan. Lærerne leverer et notat på de elevene som de er bekymret for og leverer ledelsen. Mal for notatet ligger i OneNote. Spes.ped. teamet/ledelsen ved skolen vil komme med tilbakemeldinger på bekymringene, og eventuelt innkalle lærere til KO-team for videre drøfting. Spes.ped. teamet/ledelsen kan gi tilbakemelding om å starte

førtilmeldingsprosedyrene til skolen, og komme med konkrete tips for videre arbeid.

Tveten og Langangen skoler jobber etter Porsgrunn kommunes nivåinndeling i «Fra bekymring til handling».

NIVÅ 1: Du er bekymret for en elev faglig eller sosialt.

- **Ta kontakt med hjemmet, informer dem om din bekymring.**

Har foreldrene bekymring? Hva tenker de kan være årsaken til vanskene? Trenger foreldrene hjelp? Hva tenker de vi skal gjøre? Har de forslag til tiltak som de vet virker? Hva forventer skolen av hjemmet?

- **Samtale med eleven**

Synes eleven noe er vanskelig? Hva tenker eleven skolen/lærer kan hjelpe til med? Er det måter eleven liker å arbeide på? Hva liker eleven?

- **Gjennomføre faglig kartlegging**

Følg kartleggingsplanen for skolen – Del 1, for alle elever. Dersom du er bekymret, kjør kartleggingsplan – Del 2, for bekymrings elever

- **Gjør en pedagogisk analyse, gjerne på trinn/teammøte**

Hva kan være grunnen til at eleven strever? I hvilke situasjoner er det vanskeligst? I hvilke situasjoner fungerer det greit? Hva er det eleven strever med? Hva kan være opprettholdende faktorer?

- **Vurdere om saken skal drøftes med helsesykepleier**

Sjekk av syn og hørsel. Behov for samtaler? Evt. andre områder hvor helsesøster bør involveres

Dersom en elev scorer dårlig på kartleggingsprøvene og/eller den pedagogiske analysen gjør deg fortsatt bekymret, må du fortsette arbeidet og lage en tilpasset opplæringsplan (TPO). Ta opp din bekymring på trinnmøte/teammøte, det kan være et godt forum for å diskutere mål og tiltak.

- **Utarbeide en TPO-plan**

Klare målsettinger, beskrivelse av tiltak(ene) og gjennomføringen. Det skal komme tydelig fram av planen hva som forventes av både skolen og hjemmet. TPO-planen skal underskrives av foresatte og

kontaktlærer. Evaluering av tiltakene skal dokumenteres i etterkant av tidsperioden planen er laget for. Både TPO og evaluering skal leveres skolekonsulenten for arkivering, samt sendes hjem i kopi til foresatte.

- **Vurdere elevens fremgang**

Skal tiltaket fortsette over lengre tid? Er vi i mål? Kan vi ta bort TPO-planen? Er det andre tiltak som bør settes i gang? Bør det lages en ny TPO-plan? Er det behov for støtte/veiledning fra andre? Hvis bekymringen vedvarer og tiltakene ikke har noen effekt, går man videre til nivå 2 i «Fra bekymring til handling».

NIVÅ 2: Tiltak er forsøkt, men du er fortsatt bekymret.

Dersom tiltakene i nivå 1 ikke gir fremgang/-bedring bør det sendes en bekymring til KO-team, og du blir invitert på neste KO-team møte.

- **I forkant av møte med KO-team må du:**

- Informere foresatte om at du vil ta opp deres barn i KO-team, for å få råd/veiledning til videre arbeid med eleven.
- Få skriftlig samtykke fra begge foresatte om at det er greit (samtykkeerklæring).

- **Til møte med KO-team må du:**

- Ha med kartlegginger, eventuelt notat med pedagogisk analyse, TPO-planer og evalueringer.

I møtet drøfter vi eleven sammen med PPT og helsesykepleier. Da vil det variere hvilke tiltak som kan skje videre; forslag til opplegg/tiltak som skal prøves ut, forslag til kartlegginger, observasjon ved PPT, veiledning av PPT eller skrive en tilmelding til PPT (nivå 3).

NIVÅ 3: Tiltak har ikke ønsket effekt, og bekymringen er stor og vedvarende (tilmeldingsprosedyrer).

- Fyll ut henvisning til PPT for elever i grunnskolealder med vedleggsopplysninger (må hentes i TQM, men ligger også som vedlegg til skolens planer)
- Legg ved kartlegginger, pedagogisk analyse, TPO-planer med evaluering og annen relevant dokumentasjon.
- Underskrift fra foresatte og rektor.
- Lever kontoret for arkivering og utsending.

RUTINER VEDRØRENDE INDIVIDUELT TILRETTELAGT OPPLÆRING

ENKELTVEDTAK, INDIVIDUELL OPPLÆRINGSPLAN, ÅRSRAPPORT OG SAMARBEID FOR ELEVER SOM HAR ENKELTVEDTAK

§11-6 Individuelt tilrettelagt opplæring

«Elever har rett til individuelt tilrettelagt opplæring dersom de de trenger det for å få tilfredsstillende utbytte av opplæringen»

Dersom en elev får sakkyndig vurdering og et enkeltvedtak med rett til individuelt tilrettelagt opplæring (§11-7), er fristen for å utarbeide en ferdig IOP tre uker etter mottatt sakkyndig vurdering og enkeltvedtak.

Kontaktlæreren har det formelle ansvaret for eleven. Det påhviler alle lærere som har en elev med enkeltvedtak, et spesielt ansvar for å samarbeide med hverandre.

Rutiner for elever med sakkyndig vurdering

1. **Kontaktlærer må** ha samtale med foresatte og orientere om hvilke praktiske, sosiale og faglige konsekvenser den individuelt tilrettelagte undervisningen får for barnet. Foresatte må deretter fylle ut skjema «samtykke om individuelt tilrettelagt opplæring» - se vedlegg.

Dette gjøres hver vår – slik at enkeltvedtak kan fattes før neste skoleår.

2. **Kontaktlærer må** ha samtale med eleven ang. individuelt tilrettelagt opplæring. Elevens syn skal vektlegges ved fattning av enkeltvedtak. Skjema «samtykke om individuelt tilrettelagt opplæring» må fylles ut – se vedlegg.

Dette gjøres hver vår – slik at enkeltvedtak kan fattes før neste skoleår.

3. **Ass.rektor må** fatte enkeltvedtak med bakgrunn i sakkyndig vurdering, årsrapport, samtykke skjema om individuelt tilrettelagt opplæring. Dette gjøres i VISMA SIKKER SAK.

Rutiner – individuell opplæringsplan (IOP)

Dersom eleven har **IOP i flere fag**, eller flere lærere er inne i et fag, må lærerne samarbeide om planen og fordele arbeidet etter det ansvaret en har. IOP skrives i VISMA SIKKER SAK.

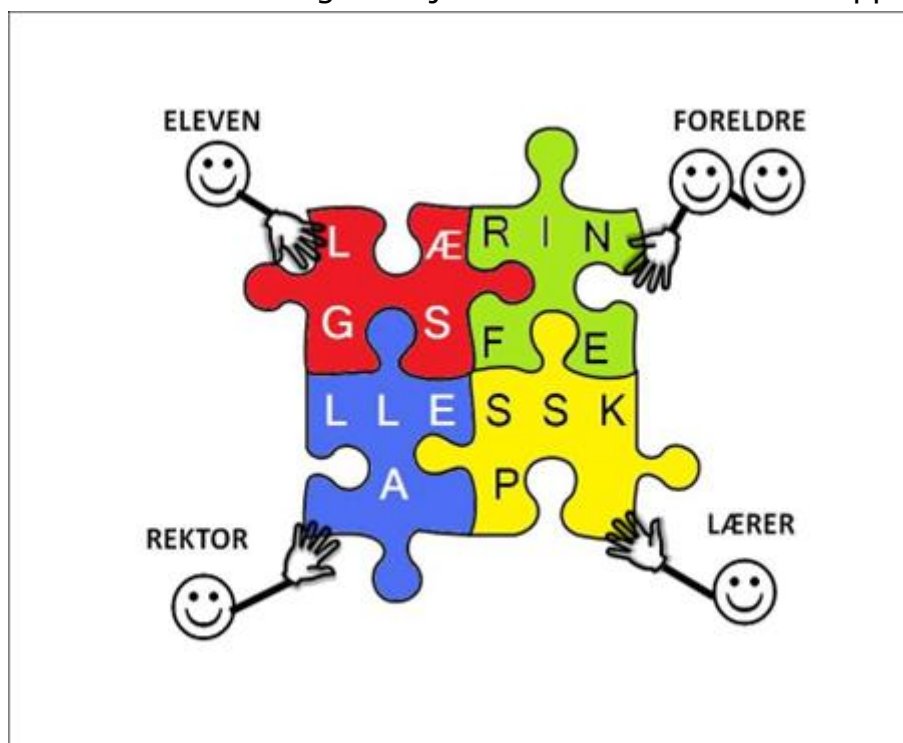
1. **Kontaktlærer/faglærer må** utarbeide IOP på bakgrunn av sakkyndig vurdering og enkeltvedtak.
2. Før dere begynner å skrive, bør **kontaktlæreren** innkalle til et klasselærermøte. IOP kan skrives i samarbeid med foresatte, det er lurt å ta foresatte med på samarbeidet tidlig, foresatte har mye kunnskap om sitt barn. Sammen kan dere se på områder som eleven kan/bør følge klassen, deretter se på hvilke områder som er så spesifikke at elevene trenger ekstra oppfølging.
3. **Kontaktlæreren og evt. de andre faglærerne** har ansvar for å skrive IOP'en. Dersom dere ønsker å sitte sammen og skrive for å få bedre helhet i planen, er det en god måte å gjøre det på.
4. **Kontaktlæreren må** innkalle foresatte og gå igjennom IOP'en og justere dem dersom nye momenter kommer fram. Gi beskjed til ass.rektor når IOP er klar, den ferdigstilles av ass.rektor og blir da automatisk sendt elektronisk til foresatte.

Rutiner - årsrapport

1. **Kontaktlærerne og andre faglærere** har ansvar for å skrive årsrapporten så langt han/hun har eleven i faget/fagene. Dersom en elev har timer med spes.ped.lærer må spes.ped.lærer tas med i arbeidet.

Dersom dere ønsker å sitte sammen og skrive for å få bedre helhet i rapporten, er det en god måte å gjøre det på.

2. **Frist for innlevering** er første uken i juni (fredag).
3. **Kontaktlæreren må** gi beskjed til ass.rektor når årsrapport er klar, den

ferdigstilles av ass.rektor og blir da automatisk sendt elektronisk til foresatte

PROSEDYRER OM ELEVEN HAR SPESIFIKKE VANSKER

Når en elev ved våre skoler har fått en sakkyndig vurdering som konkluderer med spesifikke vansker (dysleksi, dyskalkuli, DLD) skal skolens ledelse fatte et enkeltvedtak med eller uten rett til spesialundervisning. Elevens kontaktlærer er pliktet til å sette seg inn i den sakkyndige vurderingen og tilrettelegge undervisningen i henhold til anbefalingene innenfor rammene klassen har tilgjengelig. Ved behov skal det lages en tilpasset opplæringsplan eller en individuell opplæringsplan. Skolen kan også be om veiledning fra PPT på bakgrunn av den sakkyndige vurderingen.

I vedlegg til skolenes planer ligger en veiledning til kontaktlæreren: Oppfølging av sakkyndig vurdering.

Informasjon og veiledning til elever

Tveten og Langangen skoler har informasjonsmateriell rettet mot elever om dysleksi, matematikkvansker og DLD tilgjengelig på biblioteket. Brosjyrene ligger også tilgjengelig på internett:

[Brosjyre dysleksi](#)

[Brosjyre dyskalkuli/matematikkvansker](#)

[Brosjyre DLD](#)

Kompenserende verktøy

Skolens spesialpedagogiske team har ansvar for å legge til rette for at eleven(e) og deres foresatte får nødvendig opplæring i kompenserende verktøy og at eleven får tilgang til disse.

Lingdys+

Elever med sakkyndig vurdering som konkluderer med dysleksi eller DLD får utvidet versjon av Lindys på sine digitale enheter – både på skolen og hjemme. Spesialpedagogisk team / digitalpedagogene sørger for at tilgang og opplæring blir gitt til både elev og foresatte.

Digitale lærebøker

Skolens ledelse bestiller digitale lærebøker etter behov. Flere av våre lærebøker er allerede tilgjengelig digitalt gjennom skolestudio.no.

Lydbøker (Tibi)

Elever har rett til å låne og bruke skolelydbøker hvis de har svekket syn, dysleksi eller andre lesevansker, ADHD, fysisk funksjonsnedsettelse som gjør det vanskelig å lese en bok (eksempelvis CP eller ME), kognitive utfordringer og/eller språkvansker på grunn av sykdom eller skade.

Kontaktlærer sørger for tilgangen til www.Tibi.no. Veiledning til dette ligger som vedlegg til skolens planer på Teams.

RUTINER VED SÆRSKILT SPRÅKOPPLÆRING

§ 3-6 Særskild språkopplæring i grunnskolen

§ 3-6 første ledd «Elever med annet morsmål enn norsk har rett til særskilt språkopplæring til de kan norsk godt nok til å følge den vanlig opplæringa. Særskilt språkopplæring skal omfatte forsterka opplæring i norsk (FON) og, om det trengs tospråklig opplæring i fag».

§ 3-6 andre ledd «Skolen skal jevnlig vurdere om en elev som har vedtak om særskilt språkopplæring kan norsk godt nok til følge den vanlig opplæringa».

Enkeltvedtak på bakgrunn av denne paragrafen krever samtykke fra foresatte og eleven skal kunne uttale seg om hva han/hun tenker mht. undervisningen.

Vi er forpliktet til å bruke kartleggingsverktøyet i UDIR for å undersøke elevenes språkkompetanse. Denne har 3 nivåer. Nivå 1 og 2 gir grunnlag for forsterket opplæring i norsk og tospråklig opplæring i fag. På nivå 3 skal eleven følge ordinær norskopplæring og bli vurdert i samsvar med denne.

RUTINER VED SÆRSKILT SPRÅKOPPLÆRING

1. Alle elever som er flerspråklige skal kartlegges av **kontaktlærer** med udir sitt kartleggingsverktøy for språklige minoriteter etter hver periode. Kontaktlærer skal gi beskjed til ass.rektor om hvilket nivå eleven er på (nivå 1, 2 eller 3), **frist 25. november, dette for søknad neste skoleår.**

2. De elevene som er på nivå 1 og 2 skal vi tilby forsterket opplæring i norsk og tospråklig opplæring i fag (dersom kommunen har lærer i språket - vi søker uansett), dersom foresatte gir samtykke om det, eleven skal også uttale seg. **Kontaktlærer** må invitere foresatte til et møte for gjennomgang av hvilket nivå eleven er på og få foresatte til å samtykke til dette for at vi skal kunne søke og fatte enkeltvedtak. Eleven skal også uttale seg om dette – se vedlegg «Samtykke om særskilt språkopplæring» **frist våren/juni.**
3. **Ass.rektor** må søke om forsterket opplæring i norsk og tospråklig opplæring i fag til voksenopplæringen, på bakgrunn av punkt 1 og 2, **frist 1. desember**
4. **Ass.rektor** mottar timer første skoledag på høsten, og fatter enkeltvedtak på bakgrunn av elevens nivå, samtykke og uttalelsene fra foresatte, elevens uttalelser og timer gitt fra kommunen, **frist i løpet av august.**

Dersom eleven får tospråklig opplæring i fag, må kontaktlærer legge til rette for samarbeidsmøter med tospråklig lærer minimum 1 gang pr. år. Tospråklig opplæring i fag gis ikke i faget norsk. Det er også viktig at den tospråklige læreren får tilgang til elevens ukeplan/periodeplan på Teams. Målet bør være å ha dette på plass i løpet av de to første skoleukene.

SAMARBEIDSINSTANSER

Porsgrunn kommune har en rekke samarbeidsinstanser⁸. I oversikten over støttetjenester står de ulike tjenestene beskrevet, samt oversikt over hvordan de kan kontaktes.

På Tveten og Langangen skoler har vi også koordineringsteam (KO-team), der skolens PPT-kontakt og helsesykepleier møter med skolens ledelse, spesialpedagog og aktuelle lærere.

⁸ [oversikt-over-stoettetjenester.pdf](#)